

[Indenrigsministeren.]

gennem Hjælpekassen. Man gjorde altsaa faktisk Hjælpekassen til Partner i den Interessestrid, der i Øjeblikket var til Stede paa Arbejdsmarkedet.

Men medens i Aarene fra 1911 indtil indtil 1916—17 Hjælpekassernes Udgiftstal laa paa ca. 1½ Mill. Kr. og fra 1917—18 indtil 1919—20 langsomt voksede til 2 Mill. Kr., tog Udviklingen derefter Fart. I 1920—21 brugtes der 3,3 Mill. Kr., i 1921—22 8,5, i 1922—23 10,3, i 1923—24 7,5, i 1924—25 6,6, i 1925—26 7,6 og i 1926—27 8,4 Mill. Kr. Hvad tror man nu, at denne Talrække er Udtryk for? Jeg overlader det høje Ting selv at besvare dette Spørgsmaal, jeg for mit Vedkommende har i og for sig ingen Tvivl.

For 1927—28 besidder jeg endnu ikke nogen Opgørelse. Jeg har søgt at bringe Materiale til Veje for at faa det klarlagt og har ogsaa faaet det i udstrakt Grad. Jeg kan derfor ogsaa for 1927—28 give nogle Tal, gældende fra April til November 1927. I denne Periode er der i Hovedstaden brugt 2,3 Mill. Kr., i samtlige Købstæder 2,2 Mill. Kr. og i Landkommunerne 1,6 Mill. Kr., tilsammen 6,3 Mill. Kr. Sammenligner jeg Forbruget i 1926—27 i den sidste Del af Aaret, fra December til April, med Forbruget i den første Del, kunde det tyde paa, at vi fra 1. April 1927 til 31. Marts 1928 vil komme op paa en Hjælpekassehjælp, der ligger omkring ved 12 Mill. Kr.

Men naar man ser, at vi i 1922—23 anvendte til Arbejdsløshedsunderstøttelse i alt 27 Mill. Kr., foruden at vi anvendte til offentlige Arbejder i Staten i alt Fald 75 Mill. Kr. og i Kommunerne et Beløb med Rentestøtte fra Staten, der nærmede sig 100 Millioner, og alligevel i dette Aar kom op paa en Hjælpekassehjælp paa 10,3 Mill. Kr., synes oprigtig talt Tallet 12 Mill. Kr., selv om det er meget højt, under Hensyn til den udvidede Opgave, som Hjælpekassen har faaet, ikke at være Udtryk for Kaos paa dette Omraade, ikke at være Udtryk for, at man overalt i Kommunerne bare laver det saaledes, som dette eller hint Parti kunde ønske, uden Hensyn til Kommunens Økonomi, uden Hensyn til den Byrde, der vil følge for de kommunale Skatteydere.

Men jeg har udtalt i dette høje Ting tidligere, og jeg vil gentage, at med den Udvikling, som vi paa Hjælpekasseomraadet har gennemløbet, er det min Overbevisning, at der maa sættes en alvorlig Bremse paa — en saadan havde man i Hjælpekasselovgivningens første Aar gennem Fastsættelsen

af det Maksimumsbeløb pr. Indbygger, som normalt kunde ydes til Hjælpekassen —, og gaar da Hjælpekassens Opgaver ud over, hvad de bliver i Stand til at bære, naar Grundlaget saaledes tilrettelægges, saa maa der — og det anser jeg ogsaa for nødvendigt, hvis disse Tilstande oprettholdes — tilvejebringes Foranstaltninger, saaledes at hele dette Forhold kan komme til at hvile paa et fastere Grundlag, end det gør i Øjeblikket. Men disse Foranstaltninger kan først finde Sted, naar man faar Udsigt over, hvad disse Tider har betydet, og ind under disse Foranstaltninger maa ogsaa gaa en Tilrettelægning, som sikrer, at vi ikke derigennem kommer ud for at give Bidrag ved offentlige Midler til Opretholdelse af Tilstande, som vi maa arbejde os bort fra, om det skal gaa os vel i den kommende Tid.

Nu ligger jo her dette Ændringsforslag, som jeg har haft Lejlighed til at drøfte med det ærede Udvalg under et Samraad, og som er stillet af et Mindretal og subsidiært er tiltraadt af et andet. Jeg skal om disse Ændringer sige, at jeg vil skænke dem en nøje Opmærksomhed under mit Arbejde med at tilrettelægge disse Forhold, det Arbejde, som forestaar, men som ikke kan færdiggøres, før jeg besidder det fornødne Grundlag gennem de Opgivelser, som maa tilvejebringes fra Kommunerne med Hensyn til Forbruget, og før det bliver muligt at foretage en Udskillelse indenfor det samlede Forbrug af det, som Arbejdsløshedens Konsekvenser maa sættes til.

Men det kan dog neppe være saaledes, at det ærede Medlem, som har foreslaet disse Bestemmelser, helt har gjort sig klart, hvad det er, de indeholder. I Loven af 4. Marts 1924, den Arbejdsløshedslov, vi levede under indtil Oktober i Fjor, stod den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse i Forhold til den vedtægtsmæssige Understøttelse, saaledes at der til Forsørgere ydedes to Trediedele af den vedtægtsmæssige Understøttelse plus i den sidste Periode af Lovens Gyldighedstid 39 Ø. pr. Barn plus eventuelt Forsørgertilæg 60 Ø. pr. Dag, og at Ikke-Forsørgere fik Halvdelen af den vedtægtsmæssige Understøttelse. Der har jo været en kort Periode, hvor man naaede op paa at erstatte disse to Brøker, de to Trediedele og Halvdelen, med Helheden og to Trediedele, men jeg forstod, at det ærede Medlem Hr. P. Munch og hans Parti den Gang protesterede mod det, man fra den socialdemokratiske Regerings Side foretog sig.

Den vedtægtsmæssige Understøttelse